

Charakterystyka i jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na terenie powiatu zawierciańskiego

Na terenie powiatu zawierciańskiego podstawowym źródłem zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia są wody podziemne.

Na terenie powiatu znajdują się 54 ujęcia głębinowe oraz 54 wodociągi (3 z nich zaopatrywane są przez ujęcia znajdujące się poza terenem powiatu zawierciańskiego).

Wody podziemne w obrębie powiatu zawierciańskiego występują w utworach węglanowych i zlokalizowane są w obrębie czterech Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP):

- 326 – Częstochowa Wschód (utwory jury górnej),
- 327– Lubliniec – Myszków (utwory triasu),
- 454 – Olkusz - Zawiercie (utwory triasu),
- 408 – Niecka Miechowska Północny – Zachód (utwory kredy).

Występowanie wód w obrębie utworów węglanowych predysponuje je do określonego typu hydrogeochemicznego. Na przeważającej części powiatu wody posiadają typ wodorowęglanowo- wapniowo – magnezowy ($\text{HCO}_3 - \text{Ca} - \text{Mg}$). Występowanie wód w utworach węglanowych powoduje, wzrost twardości wody. Maksymalne wartości twardości na terenie powiatu zawierciańskiego wahają się w przedziale 100 – 400 mg/l, klasyfikuje to wodę jako twardą co nie stanowi zagrożenia dla zdrowia ludzi. Stopień twardości wody, może wpływać na jej akceptację przez konsumenta ze względu na smak wody oraz osadzanie się kamienia w czajniku. W związku z faktem, iż wszystkie ujęcia występujące w powiecie zawierciańskim oparte są na wodach podziemnych, możliwość ich zanieczyszczenia związkami pochodzenia antropogenicznego jest mniejsza niż wód powierzchniowych. W powiecie zawierciańskim zaledwie ok. 0,86% mieszkańców zaopatrywanych jest w wodę o podwyższonych parametrach fizykochemicznych i organoleptycznych tj. żelazo oraz barwa, mętność, zapach. W wodach powiatu zawierciańskiego stężenie jonów żelaza osiągnęło najwyższą wartość w przedziale ok. 350 – 500 $\mu\text{g/l}$. W rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2007 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi określono, kierując się walorami estetycznymi (przezroczystością wody) oraz jej akceptowalnością przez konsumentów, maksymalną zawartość żelaza na poziomie 200 $\mu\text{g/l}$, natomiast Światowa Organizacja Zdrowia

nie proponuje opartej na przesłankach zdrowotnych, wartości dla żelaza w wodzie do picia. Zawartość żelaza w wodzie do spożycia (powyżej 500 µg/l) jest niepożądana, ponieważ może powodować mętność wody i wpływać niekorzystnie na jej smak (Dojlido J. i in., 1999). Odnotowywane przekroczenia jonów żelaza związane są głównie ze skorodowaną siecią wodociagową, wówczas do wody przedostają się jony żelaza powodując zmianę barwy oraz wzrost jej mętność. Na jakość wody może mieć wpływ także instalacja wewnętrzna w budynku. Należy zwrócić uwagę, na stan wewnętrznej instalacji wodociagowej, jej wiek, materiał z którego jest wykonana, czy istnieją zbędne i ślepe jej odcinki w których woda stoi i zmienia tym samym swoje właściwości. W sytuacjach gdy na wewnętrznej instalacji wodociagowej zamontowane są filtry mające na celu poprawę jakości wody, głównie zmniejszenie twardości lub zawartości żelaza, należy pamiętać o regularnej wymianie źróź filtracyjnych, ponieważ w trakcie eksploatacji tracą one swoje właściwości filtrujące a nawet mogą w nich rozwijać się bakterie niebezpieczne dla zdrowia. Woda w powiecie zawierciańskim, także pod względem mikrobiologicznym spełnia wymagania powyższego rozporządzenia. Na terenie powiatu zawierciańskiego na trzech ujęciach prowadzone jest stałe chlorowanie wody tj. ujęcie w Zawierciu, ul. Stary Rynek (zaopatrywane jest miasto Zawiercie poza dzielnicami peryferyjnymi), Zawierciu Kosowskiej Niwie, ul. Nowowiejska (zaopatrywane: Zawiercie Kosowska Niwa, Zawiercie Borowe Pole) oraz w Przyłubsku (zaopatrywane miejscowości to: Kroczyce, Pradła, Huta Szklana, Szypowice, Dzibice, Dobrogoszczyce, Gołuchowice, Siemierzycy, Lgota Murowana, Podlesice, Lgota Błotna, Przyłubsko, Siamoszyce, Kostkowice, Piaseczno). Chlorowanie wody prowadzone jest profilaktycznie i także nie ma wpływu na zdrowie ludności, a może jedynie powodować zmianę zapachu wody. Na terenie powiatu zawierciańskiego woda przeznaczona do spożycia charakteryzuje się dobrą jakością, spożywanie jej (nawet bez wcześniejszego przegotowania) jest bezpieczne dla zdrowia.

Wszelkich informacji na temat jakości wody na terenie powiatu zawierciańskiego udzielają pracownicy Sekcji Higieny Komunalnej i Środowiska Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w siedzibie stacji oraz w pod numerem telefonu 32 67 212 10 (tonowo wybrać nr 4).

Powiatowy Koordynator
ds. Monitoringu Jakości Wody
mgr Małgorzata Machura